

19 juli 2019

Onderwerp: **Aanpassing referentiewaarden geslachtshormonen.**

Geachte aanvragers,

Per 1 augustus 2019 a.s. wordt overgegaan op nieuwe referentiewaarden voor de geslachtshormonen.

De referentiewaarden voor de geslachtshormonen zijn recentelijk geëvalueerd. Omdat het binnen onze patiëntenpopulatie niet goed mogelijk is om de referentiewaarden zelf vast te stellen of te controleren (o.a. omwille van de cyclus afhankelijkheid en de sterke invloeden van medicatie zoals orale anticonceptie), is dit gedaan op basis van de literatuur. Omwille van de herleidbaarheid, is besloten om voor alle geslachtshormonen de referentiewaarden van de bijsluiter over te nemen omdat deze zijn vastgesteld in een geselecteerde populatie van bloeddonoren met duidelijk gedefinieerde in- en exclusiecriteria. Voor enkele testen houdt dat dus in dat zij anders zullen uitvallen. Dit betreft het FSH, LH, Oestradiol, Progesteron, Testosteron, Vrije Testosteron en SHBG. In de tabel in de bijlage wordt per test de oude en nieuwe referentiewaarden weergegeven.

Daarnaast zal voor premenopausale vrouwen (hierbij wordt uitgegaan van een leeftijd tot 50 jaar) per 1 augustus geen signalering meer toegepast worden op de resultaten. Dit vanwege de cyclus-afhankelijkheid van de uitslagen, waarmee het gevaar bestaat dat bij de rapportage resultaten soms onterecht als afwijkend zouden kunnen worden gemarkeerd in uw informatiesysteem (met een pijltje), wanneer een vrouw zich bijvoorbeeld niet in deze fase van de cyclus bevindt, met als gevolg dat uitslagen in sommige gevallen verkeerd geïnterpreteerd zouden kunnen worden. In plaats hiervan worden bij vrouwen van 18 tot 50 de cyclus afhankelijke referentiewaarden als commentaar bij de uitslag mee gerapporteerd.

Graag wijs ik u er nog op dat genoemde aanpassingen gelden voor volwassen patiënten. Voor kinderen geldt dat voor de geslachtshormonen geen referentiewaarden kunnen worden ingesteld, omdat deze afhankelijk zijn van de ontwikkeling.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de ondergetekende, of met de klinisch chemicus op uw locatie.

Prim de Bie,

Specialist klinische chemie & laboratoriumgeneeskunde OLVG Lab BV

Bijlage: overzicht aangepaste referentiewaarden

FSH					
Huidige ref waarden			Nieuwe ref waarden		Eenheid
Mannen		2 – 18	Mannen	1.5 – 12	IU/l
Vrouwen			Vrouwen		
	Folliculaire fase	2 – 10		Folliculaire fase	4 – 13
	Piek	3 – 33		Ovulatie fase	5 – 22
	Lutheale fase	1.5 – 9		Lutheale fase	1.7 – 8
	Postmenopause	23 - 116		Postmenopause	26 – 135

LH					
Huidige ref waarden			Nieuwe ref waarden		Eenheid
Mannen			Mannen	1.7 – 9	IU/l
	20-70 jaar	2 – 9			IU/l
	> 70 jaar	3 - 35			IU/l
Vrouwen			Vrouwen		
	Folliculaire fase	2 – 12		Folliculaire fase	2 – 13
	Piek	9 – 76		Ovulatie fase	14 – 96
	Lutheale fase	0.5 – 17		Lutheale fase	1.0 – 11
	Postmenopause	16 - 54		Postmenopause	8 – 59

Progesteron					
Huidige ref waarden			Nieuwe ref waarden		Eenheid
Mannen		< 3,9	Mannen	< 0,47	nmol/l
Vrouwen			Vrouwen		
	Folliculaire fase	< 4,5		Folliculaire fase	< 2,8
	Piek	11 - 89		Ovulatie fase	0,39 – 38
	Postmenopause	< 2,3		Lutheale fase	5,8 – 76
				Postmenopause	< 0,40

Oestradiol					
Huidige ref waarden			Nieuwe ref waarden		Eenheid
Mannen		< 190	Mannen	41 - 159	pmol/l
Vrouwen			Vrouwen		
	Folliculaire fase	100 - 570		Folliculaire fase	45 - 854
	Piek	180 - 1150		Ovulatie fase	151 - 1461
	Luteale fase	120 - 1100		Lutheale fase	82 - 1251
	Postmenopause	< 180		Postmenopause	< 505

Totaal Testosteron					
Huidige ref waarden			Nieuwe ref waarden		Eenheid
Mannen			Mannen		
	1-49 jaar	9.0 – 28.0		18-49 jaar	8.6 – 29.0
	> 49 jaar	6.7 – 26.0		> 49 jaar	6.7 – 25.7
Vrouwen			Vrouwen		
	1-49 jaar	< 1.7		18-49 jaar	< 1.7
	> 49 jaar	< 1.4		> 49 jaar	< 1.4

Vrij Testosteron					
Huidige ref waarden			Nieuwe ref waarden		Eenheid
Mannen		0.2 - 0.62	Mannen		
				18-49 jaar	0.198 - 0.62
				> 49 jaar	0.163 – 0.473
Vrouwen		0.003 - 0.033	Vrouwen		
				18-49 jaar	0.003 - 0.033
				> 49 jaar	0.001 – 0.020

SHBG					
Huidige ref waarden			Nieuwe ref waarden		Eenheid
Mannen		10 – 60	Mannen		
				18-49 jaar	18 – 54
				> 49 jaar	21 – 77
Vrouwen		30 - 90	Vrouwen		
				18-49 jaar	32 - 128
				> 49 jaar	27 - 128